

Termin "efekt Lucyfera" wprowadził amerykański psycholog Philip Zimbardo. Określa on przemianę charakteru pod wpływem czynników zewnętrznych: zwyczajny człowiek zaczyna czynić zło. Zimbardo jest autorem tzw. Eksperymentu Zimbardo z sierpnia 1971 roku, w którym 18 studentów zostało losowo przydzielonych do ról strażników i więźniów. Otrzymali oni lakoniczne wskazówki dotyczące tego, jak mają się zachowywać. Po 6 dniach eksperyment przerwano z powodu nasilenia brutalnych aktów agresji strażników w stosunku do więźniów i złego stanu psychicznego tych ostatnich. Wcześniej dominujące teorie skłaniały psychologów do szukania źródeł zbrodniczych zachowań w zaburzeniach psychiki. Jednak po II wojnie światowej sytuacja uległa zmianie. Psycholog John Steiner, który prawie trzy lata był więźniem obozów koncentracyjnych, a po wojnie badał byłych członków SS i żołnierzy Wehrmachtu, przekonał się, że nie było wśród nich nadreprezentacji sadystów i socjopatów.